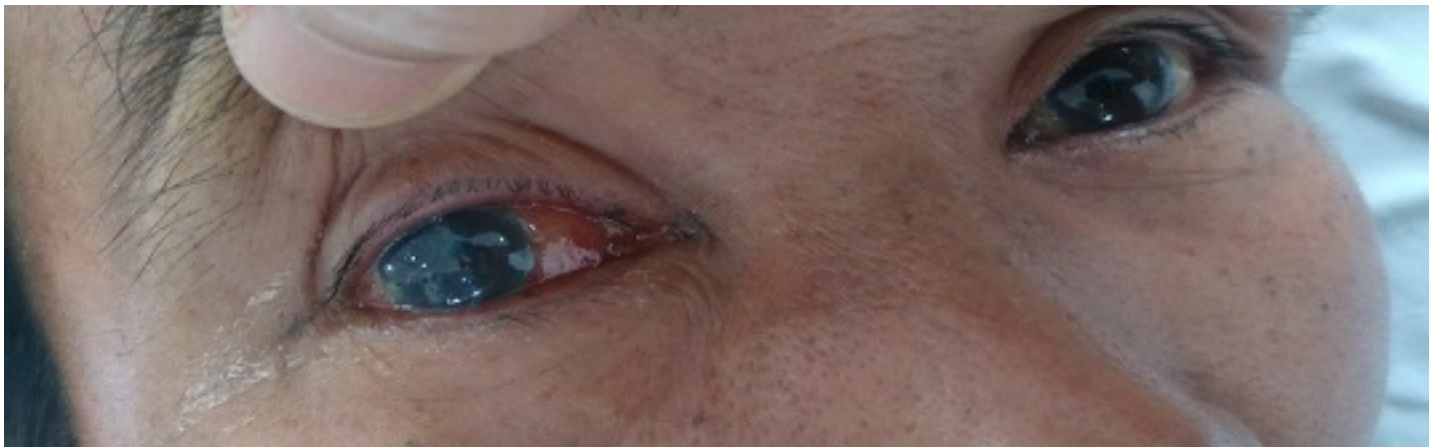

Bs CK1 Lê Văn Hiếu – Khoa Mắt

Ngày 28/05/2019, khoa Cấp Cứu Bệnh viện đa khoa tỉnh Quảng Nam tiếp nhận 1 trộm ng hóp bệnh nhân nam, 51 tuổi, bị ong đốt toàn thân, trong đó có 1 vết đốt vào mắt bên phải.

Bệnh nhân khai làm chột phát cây trong vườn nhà, do sơ ý đập trúng tổ ong. Đột ngột ngã i nhà chộp vào bệnh viện cấp cứu. Thời điểm đi khám bệnh, MP thấy AS (+), kết mạc充血, phù toàn bộ giác mạc, nhãn màng desetmet, trung tâm giác mạc có mọt ngòi ong cắm sâu khoanh 2/3 bề dày.

Bệnh nhân được chuyển phòng mổ phẫu thuật lấy ngòi ong, được tra mắt Maxitrol x6 lần/ngày, Refresh tear x 6 lần/ngày, Fefasdin 60mg x 2 viên/ngày, kháng viêm tại chỗ và toàn thân. Sau 4 ngày đi u trộm, MP đỡ nhức, thấy tăng (ĐNT 2m), giác mạc giảm phù, nhưng phát hiện thêm tình trạng đục Thụ tinh thể. Bệnh nhân được ra viện, cho đến viện nhà và hẹn tái khám.

Ong đốt vào mắt là mọt tại nạn ít gặp, ong có thể đốt vào mi, kết mạc hoặc giác mạc. Trong đó, vết đốt vào giác mạc thường gây tổn thương nặng nề. Sau khi đốt ngòi ong thường bị đốt ra và lưu lại tổ chức (gồm ngòi ong được nối với mắt túi chứa nước đục) do đó nước đục tiếp tục đục vào tổ chức. Hơn nữa, khi BN đến khám cấp cứu muộn, ngòi ong thường không được phát hiện để lấy đi hoặc lấy không đúng cách, làm cho nước đục tiếp tục ra từ túi nước đục thêm vào giác mạc gây tổn thương nặng thêm. Ngoài nguy cơ tổn thương trực tiếp tại giác mạc, nước đục

Nhân m t tr ng h p viêm giác m c do ong đ t

Viết bởi Biên tập viên

Thư bìa y, 01 Tháng 6 2019 16:45 - Lệnh chấp nhận từ cu i Thư bìa y, 01 Tháng 6 2019 16:56

còn gây tổn thương khác như: Đục thủy tinh thể, glôcôm, viêm màng bồ đào trước, viêm hắc võng mạc, viêm thể thủy tinh, có thể gây mù vĩnh viễn.

Nọc ong chứa nhiều thành phần gây độc cho tổ chim: melitin (peptit gồm 70 axit amin): gây tan máu, dung giải hồng cầu, biến đổi thẩm thấu màng tế bào kinh cảm giác gây cảm giác đau; chitin làm vỡ màng bào, hyaluronidase và histamine: gây giãn mạch, tăng thoát dịch, phù nề; dopamine: làm tim đập nhanh; apamin: bắt hoạt động bơm canxi tế bào, gây tê liệt hoạt động thần kinh, co. Ngoài tác động gây độc, nọc ong còn gây ra phản ứng miễn dịch với độc tố, đôi khi vết đốt gây nhiễm trùng.

Ngay sau khi b ng đ t vào gi c m c, đ u quan trọng l  ph i kh m v  ph t hiện ra ng i ong trong nh  m  giác m c. N u c  th  ph i ph u thuật đ  l y ng i ong ra. Khi phẫu thuật, ch  y  kh ng l m cho t i n c v  ra, tr nh gây t n th  ng th m cho gi c m c.

Sau phẫu thuật lấy ngòi ong ra, bệnh nhân cần được tiếp tục điều trị bằng tra mắt với kháng sinh, kháng viêm, giảm đau nếu đau nhiều. Tiên lượng bệnh phụ thuộc vào: số lượng vết đốt (càng nhiều vết đốt thì tiên lượng càng nặng) và thời gian, nếu bệnh nhân đến sớm, được điều trị đúng và kịp thời thì tổn thương tiến triển tốt, giác mạc hết phù nề, thời gian bệnh nhân hồi phục đáng kể. Nếu bệnh nhân đến muộn, ong gây nhiễm độc giác mạc nặng (độc biệt là tổn thương lớp nội mô) sẽ làm cho giác mạc bị đục, gây giảm thị lực trầm trọng.

Nhìn chung, ong đốt vào mắt là mắt tại nạn ít gặp, nhưng nguy hiểm, có thể giảm thị lực vĩnh viễn. Tại nạn hay gặp ở vùng nông thôn, cho nên người dân cần cẩn thận giác, đeo kính bảo hộ khi làm việc ngoài trời nhiều cây cối, hay nơi nghi ngờ có ong làm tổ. Nếu ong đốt vào mắt, nên tìm cách sơ y tế có chuyên khoa mắt càng sớm càng tốt để được chữa trị kịp thời.